

संपादकीय

बदलत चाललेली संस्कृती अन् कौशल्य

मुंबईत साठच्या दशकात कापड गिरण्यांच्या बरोबरीने इंजिनिअरिंग उद्योग मोठ्या प्रमाणावर उभे राहायला सुरूवात झाली तीच मुळी बकाली व त्या अनुषंगाने येणाऱ्या गुन्हेगारीसोबत. या पार्श्वभूमीवर शिवसेना ही संघटना उभी राहिली. शिवसेनेचा साठावा वर्धापन दिन दोन्ही शिवसेनांनी दरवर्षीप्रमाणे साजरा केला. यात उद्धव ठाकरे यांच्या मेळाव्यावर सहा खासदारांच्या फुटीचे सावट होते. उद्धव या फुटीवरून निर्वाणीचे बोलले. ‘माझ्यावर तुमचा विश्वास नसेल शिवसेना पक्षप्रमुखपद मी सोडतो. एखाद्या नव्या दमाच्या सामान्य शिवसैनिकाकडे हे पद द्या,’ असे आवाहनही त्यांनी केले. शिवसैनिक हा भावनिक असतो. नेत्याच्या आदेशावर जीव ओवाळून टाकणारा असतो. अशा तरुणांचेच संघटन बाळासाहेब ठाकरे यांनी साठ वर्षांपूर्वी उभे केले. त्यामुळे बाळासाहेबांच्या हयातीत छगन भुजबळ, गणेश नाईक, राज ठाकरे, नारायण राणे आदी नेत्यांची बंडखोरी झाली तरी त्या घटना सरळपणे झाल्या नव्हत्या. शिवसैनिकांचा रोष त्यांना समज करवावा लागला होता. आता ती परिस्थिती नाही. षण्णुखानंद सभागृहात उद्धव यांनी उपस्थितांना भावनिक आवाहन केले. केंद्रातील सत्तेच्या जीवावर फोडाफोडीचे हे राजकारण सुरू आहे, त्याच्यासमोर उभे राहावे लागेल, ऑपरेशन कमळ राखावे लागेल, असा जोश उपस्थितांमध्ये भरू पाहिला; मात्र त्याचा परिणाम किती होईल हा मोठाच प्रश्न आहे. त्याच वेळी गोरगावच्या नेस्को येथे एकनाथ शिंदे त्यांच्या मेळाव्यात उद्धव ठाकरे यांच्या शिवसेनेला थेट आव्हान देत होते. ‘वाघ एकटा येतो, कुत्री भुंकरात’ वगैरे ते उबाठाला डिवचत होते.

सहा खासदारांच्या फुटीबाबत शिंदे यांनी मेळाव्यात थेट काहीही बोलणे टाळले. मात्र, ‘ये तो ट्रेंडर हे पिक्चर अभी बाकी है’ असे म्हणत शिवसेना (उबाठा) पक्षात केवळ उभी नाही; तर सगळ्याच बाजूंनी जोरदार फूट घडवणार, असा शिवसेना संस्कृतीतला आवाज त्यांनी उद्धव यांना दिला आहे. सिनेमात राजेश खन्नाचा काळ जाऊन अमिताभ बच्चन हीरो होण्याच्या काळात शिवसेनेला बहर आला. कामगारांच्या वस्त्यांमध्ये बेकार तरुणांचे लोंढेही वाढू लागले. छोट्या मोठ्या कारणांवरून होणाऱ्या मारामाऱ्या हे मुंबईच्या लालबाग, परळ, घोडपदेव वगैरे विभागाचे वैशिष्ट्य. मारामारी सुरू होण्यापूर्वी तरुणांचा घोळका दुसऱ्या घोळक्यासमोर जाऊन ‘आव्वाज’ असे ओरडून आव्हान देत असे. बाळासाहेबांच्या येथील ‘लुप्तमे प्रॉलितरिएत’ची भाषा चांगली अवगत होती. त्याचीच त्यांनी घोषणा केली. अमिताभ स्टाईल ‘निथल्या तिथे न्याय’ हे सेतेचे सूत्र होते. त्यामुळे शिवसेना तरुणांमध्ये प्रचंड लोकप्रिय झाली. बाळासाहेब हे एकमेव नेते व त्यांचा आदेश म्हणजे अंतिम. त्या आदेशाबाबत विवेकाने विचार वगैरे अशक्य. शिवसेनेच्या जन्मापासून उद्धव ठाकरे हे त्याचे साक्षीदार असले तरी त्यांची सांस्कृतिक जडणघडण सामान्य शिवसैनिकाप्रमाणे झालेली नाही, हे लक्षात घ्यावे लागेल. नव्या आर्थिक धोरणामुळे अर्थकारणाबरोबरच समाजाची सांस्कृतिक वीण पूर्णपणे बदलून गेली. राजकारणात पैशाचे महत्त्व अतोनात वाढले. आता केवळ नेतेच नाही तर कार्यकर्तेही व्यावसायिक विचार करू लागले आहेत. एकनाथ शिंदे यांच्या यशाचे मोजमाप करताना या बाबीही लक्षात घ्याव्या लागतील.

जनतेचे प्रश्न सोडवणे म्हणजे बहुतांश वेळा रोख रकम देऊन जनतेला नमस्कार करणे हे सोपे उत्तर काळानुरूप लोकप्रतिनिधींनी शोधले आहे. पैसांची सोय करण्याच्या विवंचनेत लोकप्रतिनिधी कायम असतात. दुसरा महत्त्वाचा मुद्दा म्हणजे राजीव गांधी यांनी १९८५ मध्ये जो पक्षांतर बंदी कायदा आणला त्याबाबत ज्येष्ठ समाजवादी नेते व विचारवंत मधु लिमये यांचा जो आक्षेप होता, त्यातही या फुटीचे कारण लागलेले आहे. या कायद्यानंतर संसद वा विधिमंडळातील प्रतिनिधी वैयक्तिक विवेकाला जागू शकणार नाहीत, ते पक्षप्रमुखांने नेमलेल्या व्हिपचे गुलाम होतील व त्यांची वैधता पूर्णपणे अध्यक्षाच्या हातात जाईल, हे लिमयेचे म्हणणे तंतोत खरे ठरले. पक्षांतरात लोकशाहीचा न्हास व पैसा हेच लोकांचे प्रश्न सोडवण्याचे माध्यम झाल्याने संसदीय पक्षातील दोन तृतीयांश सदस्य फुटण्याचा अवडळाही सहज पार होऊ लागला. त्यात न्यायालयानेही संघटनेतील फुटीपेक्षा संसदीय पक्षातील फूटच ग्राह्य मानल्याने छोट्या पक्षांची मोठीच पंचाईत झालेली आहे. एकुणात शिवसेना उबाठाचे खासदार फुटल्याने माध्यमांमधील चर्चापॅलीकडे राजकीय पाण्यावर तरंग उमटण्याची शक्यता कमीच. आवाज देण्याची क्षमता दोन्ही बाजूंनी गमावल्यासारखीच आहे. घाऊक संख्येने फोडण्याची व फुटून निघण्याची क्षमता हे मात्र लोकप्रतिनिधींनी आत्मसात केलेले नवे कौशल्य आहे, हे मात्र मान्य करावेच लागेल.

जिनगर गल्लीत घरफोडी

पान १ वरून : ३०४ रुपयांचे २.८३ ग्रॅम वजनाच्या कानातील बाळ्या, दोन लाख तीस हजार ४७२ रुपये किमतीच्या ३५ ग्रॅम वजनाचा चपलाहार असा एकूण आठ लाख ६६ हजार ६८ रुपयांचा ऐवजे चोरट्यांनी लंपास केला, जिनगर गल्ली इतकी निमुळती आणि दाट वस्तीची असल्याने चोरी होणे अशक्य होते. मात्र, तळमजल्यावरील कुलूप जसेच्या तसे असल्याने चोरट्यांनी शेजारील घराच्या छतावरून या इमारतीत प्रवेश केला असावा. घटनास्थळी विभागीय पोलीस अधिकारी विनायक कोते, पोलीस निरीक्षक दत्तात्रय निकम, उपनिरीक्षक काकळीज, पोलीस शिपाई नामदेव बोकर, निलेश मोरे, शेखर साळुंंबे, विनोद संदानशिव, गणेश पाटील, उज्ज्वल पाटील, नितीन मनोरे यांनी तत्काळ भेट दिली. त्याचप्रमाणे जळगाव स्थानिक गुन्हे अन्वेषण विभागाचे पथक, रवानपथक, ठसेतज्ज यांनीही घटनास्थळी भेटी दिल्या. कापटावरील चोरट्यांचे ठसे मिळून आले असून पोलिसांनी त्यांचे नमुने घेतले आहेत. या घटनेबाबत अमळनेर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलीस उपनिरीक्षक शरद काकळीज तपास करीत आहेत.

मॉर्फे फोटो प्रसारित करणाऱ्यांवर कारवाई करा

पान १ वरून : निवेदनाद्वारे केली. त्यात म्हटले आहे, की गेल्या दोन-तीन दिवसांपासून मंत्री महाजन यांचे मॉर्फे केलेले फोटो सोशल मीडियावरील विविध ग्रॅुटफॉर्मवर काही उपद्रवी व्यक्तीमार्फत प्रसारित केले जात आहेत. आधुनिक तंत्रज्ञानाचा गैवापर करून एका राजकीय व्यक्तीमत्त्वाचा प्रतिमा मलिन करण्याचा हा प्रयत्न असून, यामागील संबंधित व्यक्तींचा शोध घेऊन त्यांच्यावर तातडीने गुन्हे दाखल करावेत. तसेच अशा प्रकारचे फोटो प्रसारित करणाऱ्यांसह ते जाणूनबुजून लाईक, शेअर अथवा व्हायल करणाऱ्या बेजबाबदार व्यक्तींविरुद्धही कार्यदेशीर कारवाई करावी. समाजात दिशाभूल करणारी व द्वेषपूर्ण माहिती पसरविणाऱ्या प्रवृत्तींना आळा घालण्यासाठी पोलिस प्रशासनाचे कठोर भूमिका घ्यावी.

यावेळी जानवे मंडळ अध्यक्ष शिवाबाराव पाटील, पातोंडा मंडळ अध्यक्ष राहुल पाटील, शहराध्यक्ष योगेश महाजन, डॉ. अनिल शिंदे, माजी जिल्हा परिषद सदस्य अॅड. व्ही. आर. पाटील, गिरीश पाटील, बाजार समितीचे संचालक प्रफुल पवार, हिरालाल पाटील, जितेंद्र पाटील, राहुल पाटील, देवा लांडगे, विजय राजपूत, अमोल पाटील, राहुल चौधरी, भरतसिंग परदेशी, श्रीनिवास मोरे, भारती सोनवणे, माधुरी पाटील यांच्यासह भारतीय जनता पक्षाचे पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

राष्ट्रनिष्ठ विचारांचे प्रणेते : डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

भारतीय राजकारणातील एक महत्त्वपूर्ण दिवस म्हणजे २३ जून. याच दिवशी १९५३ मध्ये भारताच्या एकात्मतेसाठी आणि राष्ट्रहितासाठी अखंड संघर्ष करणारे प्रख्यात शिक्षणतज्ज्ञ, दूरदर्शी राजकारणी, राष्ट्रवादी विचारवंत आणि भारतीय जनसंघाचे संस्थापक डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी यांचे निधन झाले. त्यांचा आज स्मृतिदिन. हा केवळ एका नेत्याच्या आठवणींचा दिवस नसून राष्ट्र एकात्मता, सांस्कृतिक राष्ट्रवाद आणि लोकशाही मूल्यांप्रती त्यांच्या योगदानाचे स्मरण करण्याचा दिवस आहे.

प्रारंभिक जीवन आणि शिक्षण

डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी यांचा जन्म ६ जुलै १९०१ रोजी कोलकाता येथे झाला. त्यांचे वडील सर आशुतोष मुखर्जी हे प्रसिद्ध शिक्षणतज्ज्ञ आणि लोककाता विद्यापीठाचे कुलगुरू होते. घरातील शैक्षणिक आणि वैचारिक वातावरणामुळे श्यामाप्रसाद यांच्यावर लहानपणापासूनच विद्वत्तेचे संस्कार झाले. त्यांनी कोलकाता विद्यापीठातून उच्च शिक्षण घेतले. कायद्याचे शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर ते इंग्लंडला गेले आणि तेथून बॅरिस्टर झाले. त्यांच्या असामान्य बुद्धिमत्तेमुळे आणि शैक्षणिक क्षमतेमुळे अवघ्या ३३ व्या वर्षी ते कलकत्ता विद्यापीठाचे कुलगुरू बनेल. या पदावर नियुक्त होणारे ते त्या काळातील सर्वांत

तरुण कुलगुरू होते.

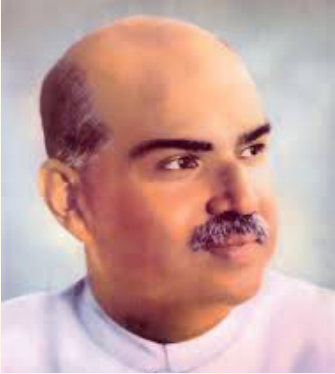
शिक्षण क्षेत्रातील योगदान

डॉ. मुखर्जी यांनी भारतीय शिक्षणव्यवस्थेत राष्ट्रीयतेचा दृष्टिकोन आणण्याचा प्रयत्न केला. त्यांनी भारतीय भाषा, संस्कृती आणि परंपरांना शिक्षणात योग्य स्थान मिळावे यासाठी प्रयत्न केले. विद्यापीठ प्रशासनात आधुनिकता आणि भारतीय मूल्यांचा समन्वय घडवून आणण्याचे कार्य त्यांनी केले. त्यांच्या कार्यकाळात उच्च शिक्षणाच्या गुणवत्तावृद्धीसाठी अनेक सुधारणा राबविण्यात आल्या. विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रीय चेतना निर्माण करण्यासाठी त्यांनी विशेष प्रयत्न केले.

राजकारणातील प्रवेश

१९२९ मध्ये ते बंगाल विधान परिषदेत निवडून आले. प्रारंभी ते काँग्रेसच्या विचारांशी सहानुभूती बाळगत होते; परंतु पुढे बंगालमधील राजकीय परिस्थिती आणि हिंदू समाजाच्या प्रश्नांमुळे त्यांनी स्वतंत्र राजकीय भूमिका स्वीकारली. १९४१ मध्ये ते बंगाल सरकारमध्ये अर्थमंत्री झाले. त्या काळात त्यांनी प्रशासनातील कार्यक्षमता, आर्थिक नियोजन आणि जनहिताच्या प्रश्नांवर ठोस भूमिका घेतली. फाळणीच्या काळातील भूमिका

भारताच्या फाळणीच्या काळात बंगाल आणि पंजाबमधील हिंदू समाजाच्या सुरक्षेचा प्रश्न अत्यंत गंभीर होता. डॉ. मुखर्जी यांनी पश्चिम बंगाल भारतात राहावा यासाठी प्रभावी आंदोलन आणि राजकीय प्रयत्न केले. त्यांच्या ठाम भूमिकेमुळे

स्मृतिदिन विशेष

पश्चिम बंगालचा मोठा भाग भारतात राहू शकला, असे अनेक इतिहासकार मानतात. देशाच्या विभाजनामुळे निर्माण झालेल्या मानवी संकटाबाबत त्यांनी सातत्याने आवाज उठविला. विस्थापितांच्या पुनर्वसनासाठी त्यांनी केंद्र सरकारवर दबाव आणला.

स्वतंत्र भारताचे पहिले उद्योगमंत्री

स्वातंत्र्यानंतर पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या मंत्रिमंडळात डॉ. मुखर्जी यांची उद्योग आणि पुरवठा मंत्री म्हणून नियुक्ती झाली. त्यांनी भारताच्या औद्योगिक विकासाचा पाया मजबूत करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.

सरसकट कर्जमाफीसाठी काँग्रेसचे निवेदन

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : तालुका काँग्रेस कमिटीतर्फे सोमवार, दि. २२ जून रोजी सकाळी ११ वाजता प्रांताधिकारी मयूर भंगाळे यांना शेतकरी कर्जमाफीसंदर्भात निवेदन देण्यात आले. यावेळी काँग्रेसचे तालुकाध्यक्ष बी. के. सूर्यवंशी यांच्या नेतृत्वाखाली पदाधिकाऱ्यांनी शासनाच्या पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमाफी योजना-२०२६ मधील विविध मुद्द्यांवर आक्षेप नोंदविले. निवेदनात म्हटले आहे, की राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी निवडणूक काळात शेतकऱ्यांना सरसकट कर्जमाफी देण्याची घोषणा केली होती. मात्र, २ जून २०२६ रोजी जाहीर करण्यात आलेल्या शासन निर्णयात अनेक जाचक अटी व शर्ती घालण्यात आल्याचा आरोप काँग्रेसतर्फे करण्यात आला.

श । स न । च य । निर्णयानुसार शेतकऱ्यांना फक्त दोन लाख रुपयांपर्यंतच्या कर्जाची माफी देण्यात येणार आहे. तसेच २०१९ मधील महात्मा ज्योतिबा फुले कर्जमुक्ती योजनेचा लाभ घेतलेल्या शेतकऱ्यांना केवळ ५० हजार रुपयांपर्यंतच कर्जमाफी दिली जाणार आहे. दोन लाख रुपयांपेक्षा अधिक कर्ज असल्यास उर्वरित रकम शेतकऱ्यांनी ३१ मार्च २०२७ पर्यंत बँक खात्यात जमा करण्याची अटही घालण्यात आली आहे. तसेच २०२२-२३, २०२३-२४ आणि २०२४-२५ या तीन वर्षांपैकी कोणत्याही दोन वर्षांत कर्जाची वेळेत परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना केवळ ५० हजार रुपयांचे प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याची तरतूद आहे. मात्र, यापूर्वी कर्जमाफीचा लाभ घेतलेल्या शेतकऱ्यांना हे अनुदान मिळणार नसल्याचेही निवेदनात नमूद करण्यात आले. आमदार, खासदार, जिल्हा परिषद सदस्य, पंचायत समिती सदस्य, नगरसेवक, केंद्र व राज्य शासन कर्मचारी, आयकर भरपारे व्यक्ती तसेच सहकार क्षेत्रातील पदाधिकारी व कर्मचाऱ्यांना कर्जमाफीपासून वंचित ठेवण्यात आल्याबद्दलही नाराजी व्यक्त करण्यात आली. यावेळी काँग्रेस

अमळनेर : शेतकऱ्यांना सरसकट कर्जमाफी मिळावी, या मागणीसाठी सोमवार, दि. २२ जून रोजी काँग्रेसतर्फे प्रांताधिकारी मयूर भंगाळे यांना निवेदन देताना तालुकाध्यक्ष भागवत सूर्यवंशी, मनोज पाटील, महिला आघाडीच्या जिल्हाध्यक्ष सौ. सुलोचनाताई वाघ, संदीप घोरपडे, अॅड. कौस्तुभ पाटील, अॅड. रज्जाक शेख, बन्सीलाल भागवत, भगवान संदानशीव, हर्षल जाधव, पी. वाय. पाटील, रामकृष्ण पाटील, डॉ. रवींद्र पाटील, दिलीप पाटील, सुधाकर भैसे, मंगन पाटील, कैलास पाटील, राजू भाट, डॉ. प्रकाश पाटील, शालिग्राम पाटील, पीतांबर पाटील, तुषार संदानशिव, संदीप बारी, उमेश सदानशिव आदी.

आली आहे. तसेच २०२२-२३, २०२३-२४ आणि २०२४-२५ या तीन वर्षांपैकी कोणत्याही दोन वर्षांत कर्जाची वेळेेत परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना केवळ ५० हजार रुपयांचे प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याची तरतूद आहे. मात्र, यापूर्वी कर्जमाफीचा लाभ घेतलेल्या शेतकऱ्यांना हे अनुदान मिळणार नसल्याचेही निवेदनात नमूद करण्यात आले. आमदार, खासदार, जिल्हा परिषद सदस्य, पंचायत समिती सदस्य, नगरसेवक, केंद्र व राज्य शासन कर्मचारी, आयकर भरपारे व्यक्ती तसेच सहकार क्षेत्रातील पदाधिकारी व कर्मचाऱ्यांना कर्जमाफीपासून वंचित ठेवण्यात आल्याबद्दलही नाराजी व्यक्त करण्यात आली. यावेळी काँग्रेस

कमिटीतर्फे शेतकऱ्यांना सरसकट कर्जमाफी देण्यात यावी, २०१९ मधील लाभार्थी शेतकऱ्यांनाही नव्या योजनेत समाविष्ट करावे, अतिरिक्त रकम भरण्याची अट रद्द करावी, नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांसाठी प्रोत्साहनपर अनुदानात वाढ करावी तसेच सहकार क्षेत्रातील कर्मचारी व पदाधिकाऱ्यांनाही लाभ द्यावा, अशा प्रमुख मागण्या करण्यात आल्या. तसेच शेतीमालाला हमीभाव मिळेपर्यंत हमीभाव व बाजारभावातील तफावत शेतकऱ्यांना देण्याची मागणीही करण्यात आली. निवेदन देताना तालुका अध्यक्ष भागवत सूर्यवंशी, जिल्हा सरचिटणीस मनोज पाटील, महिला आघाडीच्या जिल्हाध्यक्ष

सौ. सुलोचनाताई वाघ, जिल्हा सरचिटणीस संदीप घोरपडे, जिल्हा एनएसयूआय अध्यक्ष अॅड. कौस्तुभ पाटील, अॅड. रज्जाक शेख, सेवादल तालुका अध्यक्ष बन्सीलाल भागवत, एससी-एसटी तालुकाध्यक्ष भगवान संदानशीव, विधानसभा क्षेत्र अध्यक्ष हर्षल जाधव, तालुका उपाध्यक्ष पी. वाय. पाटील, रामकृष्ण पाटील, डॉ. रवींद्र पाटील, दिलीप पाटील, सुधाकर भैसे, मंगन पाटील, कैलास पाटील, राजू भाट, डॉ. प्रकाश पाटील, शालिग्राम पाटील, पीतांबर पाटील, सोशल मीडिया जिल्हाध्यक्ष तुषार संदानशीव, संदीप बारी, उमेश संदानशीव आदींसह कार्यकर्ते उपस्थित होते.

विवाहित असूनही लग्नासाठी दबाव

बदनामीची धमकी देत फोटो प्रसारित केल्याप्रकरणी तरुणाविरुद्ध गुन्हा दाखल

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : स्वतः विवाहित असूनही एका तरुणीवर लग्नासाठी दबाव टाकणे, नकार दिल्यानंतर बदनामी करण्याची धमकी देणे तसेच बदनामीकारक फोटो पाठवित्वाकड्या पाठविले. या प्रकरणी रायगड जिल्ह्यातील वाकडी येथील अभिषेक तानाजी हटकर याच्याविरुद्ध अमळनेर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

याबाबत अमळनेर येथील तरुणीने दिलेल्या फिर्यादीनुसार अभिषेक तानाजी हटकर हा २०१९ मध्ये तिला पाहण्यासाठी आला होता. मात्र, त्यावेळी संबंधित तरुणीचे लग्न दुसऱ्या तरुणाशी झाले. त्यानंतर तिची पहिल्या पतीशी फारकट झाली. हटक्यान, २०२३ मध्ये अभिषेक हटकर याने इन्स्टाग्रामद्वारे तरुणीशी

संपर्क साधून तिच्याशी लग्न करण्याचा आग्रह धरला. मात्र, तरुणीने त्यास नकार दिला. यानंतर तरुणीला अभिषेकने हा आधीच विवाहित असून त्याला अपत्य असल्याची माहिती मिळाली. त्यावर त्याने पत्नीपासून फारकट घेणार असल्याचे सांगत पुन्हा लग्नासाठी दबाव टाकला. तरुणीने पुन्हा नकार दिल्यानंतर त्याने तिचे बदनामीकारक फोटो आणि व्हिडिओ प्रसारित करण्याची, समाजात बदनामी करण्याची तसेच तिचे लग्न होऊ न देण्याची धमकी दिली. लग्न झाल्यास सासरी जाऊन बदनामी करेल, असेही त्याने सांगितल्याचा आरोप फिर्यादीत करण्यात आला आहे. तरुणीने त्याला स्पष्ट नकार देत अशा धमक्यांना धाबरत नसल्याचे सांगितले. त्यानंतर अभिषेकने तरुणीच्या मेहुण्याच्या मोबाईलवर बदनामीकारक फोटो पाठविल्याचे फिर्यादीत नमूद करण्यात आले आहे. दि. १३ सप्टेंबर २०२५

रोजी याबाबत अमळनेर पोलीस ठाण्यात तक्रार अर्ज देण्यात आला होता. मात्र, त्यानंतरही तो न थांबता तरुणीच्या नातेवाईकांमध्ये तसेच कार्यालयातील सहकाऱ्यांकडे तिची बदनामी करत राहिल्याचा आरोप आहे. यासंदर्भात तरुणीच्या वडिलांनी १८ मे २०२६ रोजी अभिषेकविरुद्ध अदखलपात्र गुन्हाची नोंद केली होती. तसेच मुलीच्या कुटुंबीयांनी अभिषेकच्या कुटुंबीयांनाही याबाबत माहिती दिली होती. मात्र, त्यानंतरही संबंधित तरुणाकडून बदनामीचे प्रकार सुरूच राहिल्याने अखेर तरुणीने अमळनेर पोलीस ठाण्यात तक्रार दिली. त्यावरून अभिषेकविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. हवालदार विनोद सोनवणे तपास करीत आहेत.

दारूच्या नशेत विषप्राशन; फापोरेच्या तरुणाचा मृत्यू

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : दारूच्या नशेत विषप्राशन केल्यानंतर उपचार सुरू असताना तालुक्यातील फापोरे खुर्द येथील पंकज मोतीलाल पाटील याचा मृत्यू झाला. याबाबत पोलिसांनी सांगितले, की दि. २२ मे रोजी सकाळी आठच्या सुमारास फापोरे येथे पंकज पाटील यांनी विषप्राशन केल्याची माहिती कैलास पाटील यांना त्यांच्या भावाच्या पत्नीने दूरध्वनीद्वारे दिली. यावेळी पंकज यांनी स्वतः दारूच्या नशेत विष घेतल्याचे तसेच प्रकृती बिघडत असल्याचे सांगितले. त्यानंतर त्यास तातडीने ग्रामीण रुग्णालयात दाखल करून प्राथमिक उपचार करण्यात आले. त्यानंतर त्यास पुढील उपचारासाठी धुळे येथील शासकीय हिरे वैद्यकीय महाविद्यालयात दाखल करण्यात आले होते. मात्र, ३० मे रोजी उपचारादरम्यान त्याचा मृत्यू झाल्याचे डॉ. यश इतेकर यांनी घोषित केले. याबाबत अमळनेर पोलीस ठाण्यात मावसभावाच्या फिर्यादीवरून आकस्मिक मृत्यूची नोंद झाली आहे. हवालदार कैलास शिंदे तपास करीत आहेत.

रहस्यमय मृत्यू

२३ जून १९५३ रोजी नजरकैदेत असताना त्यांचे निधन झाले. त्यांच्या मृत्यूभोवती अनेक प्रश्न उपस्थित झाले आणि त्याबाबत चौकशीची मागणीही करण्यात आली. त्यांच्या निधनाने भारतीय राजकारणाला मोठा धक्का बसला.

विचार आणि वारसा

डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी यांचे संपूर्ण जीवन राष्ट्रहित, राष्ट्रीय एकात्मता आणि सांस्कृतिक अस्मिता यासाठी समर्पित होते. आज भारतीय राजकारणात त्यांचे नाव राष्ट्रीय एकात्मतेचे प्रतीक म्हणून घेतले जाते. जम्मू-काश्मीरच्या विशेष दर्जाशी संबंधित घटनात्मक बदलांनंतर त्यांच्या विचारांचा वारंवार उल्लेख केला जातो. डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी यांचा स्मृतिदिन हा केवळ श्रद्धांजली अर्पण करण्याचा दिवस नाही, तर राष्ट्रसेवा, तत्त्वनिश्ठा आणि अखंड भारताच्या संकल्पनेप्रती त्यांची बांधिलकी समजून घेण्याची संधी आहे. शिक्षण, उद्योग, राजकारण आणि राष्ट्रीय एकात्मता या सर्व क्षेत्रांत त्यांनी दिलेले योगदान भारतीय इतिहासात अजरामर राहील. त्यांचे जीवन आजही राष्ट्रप्रेम, धैर्य आणि निःस्वार्थ सार्वजनिक कार्यासाठी प्रेरणादायी आहे.

राष्ट्रहितासाठी संघर्ष करणाऱ्या या महान नेत्यास स्मृतिदिनानिमित्त दै. ग्लोबल महातेज परिवारातर्फे विनम्र अभिवादन..!

गायत्री मंदिर परिसरातील बांबूच्या झाडांना आग

अग्निशमन दलाच्या तत्परतेने मोठा अनर्थ टळला**ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा**

अमळनेर : शहरातील गायत्री मंदिर परिसरात बांबूच्या झाडांना आग लागल्याची घटना घडली. आग लागलेल्या ठिकाणाच्या अगदी जवळ पेट्रोलपंप असल्याने परिसरात काही काळ भीतीचे वातावरण निर्माण झाले होते. मात्र, पालिकेच्या अग्निशमन दलाच्या तत्पर कार्यवाहीमुळे आग वेळीच आटोक्यात आली आणि संभाव्य मोठा अनर्थ टळला.

विशेष म्हणजे घटनास्थळ्याच्या जवळच पेट्रोलपंप असल्यामुळे आग आणखी भडकली असती, तर मोठी दुर्घटना घडण्याची शक्यता नाकारता येत नव्हती. घटनेची माहिती मिळताच नगरसेवक प्रताप साळी यांनी तातडीने नगरपरिषदेचे अग्निशमन अधिकारी गणेश गोसावी यांच्याशी दूरध्वनीवर संपर्क साधून परिस्थितीची माहिती दिली. त्यानंतर अग्निशमन दलाचे

अमळनेर कृषी उत्पन्न बाजार समिती दैनिक बाजारभाव

प्रकार	भाव	
	कमी	जास्त
राहू	२२००	२३४८
बाजरी	२२७१	२३३३
दादर	२९००	३६००
हा.ज्वारी	२२५०	२३४६
मका लाल	२०००	२१६६
मुंग	६८००	७५८०
उडीद	--	--
हरभरा काबुली व्ही.टू.	५८००	६१००
हरभरा गावराणी	५०००	५२००
हरभरा गुलाबी	५२८०	५४००
हरभरा चापा	५४००	५६००
हरभरा डॉनर सफेद	६९००	७०००
हरभरा गुल्लर	--	--
चवळी	--	--
तूर	६५००	६८५०
शेंगा	--	८५००
तीळ	८८००	९२००
सोयाबीन	--	--
सूर्यफूल	--	--
धान	--	--
जिरे	--	--
पांढरी तूर	--	--

मंगळवारी ही ४ कामे केल्यास उद्भवतील समस्या, हनुमानजी होतील नाराज!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

मंगळवार हा भगवान हनुमानजींच्या भक्तीचा दिवस आहे. शास्त्रानुसार या दिवशी विधीनुसार हनुमानजींची पूजा केल्याने हळूहळू सर्व प्रकारच्या संकटांपासून मुक्ती मिळते. हनुमानजींना प्रसन्न करण्यासाठी लोक अनेक उपाय करतात. पण कधी-कधी काही तरी चूक घडते, की ज्यामुळे हनुमानजी रागावतात. चला जाणून घेऊया अशी कोणती कामे आहेत जी केल्याने हनुमानजी कोपतात.

मंगळवारी चुकूनही ही कामे करू नका 	
१) मंगळवारी मीठ खाणे टाळावे. या दिवशी मीठ सेवन केल्याने तुम्हाला अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागू शकते. त्याचा नकारात्मक परिणाम तुमच्या आरोग्यावरही दिसून येतो.	
२) हनुमानजींचा आशीर्वाद घेण्यासाठी मंगळवारी मांस, मद्य, अंडी, मासे यांचे सेवन करू नये. असे केल्याने हनुमानजीं रागवतात आणि जीवनात अनेक समस्या निर्माण होतात.	
३) ज्योतिषशास्त्रानुसार मंगळवारी पश्चिम आणि उत्तरेकडे प्रवास करणे वर्ज्य आहे. जर काही कारणास्तव तुम्हाला या दिशेने प्रवास करणे आवश्यक असेल तर घरातून बाहेर पडताना गूळ अवश्य खा. असे केल्याने वाईट परिणाम कमी होतात.	
४) मंगळवारी कोणत्याही व्यक्तीला उधार देऊ नये. या दिवशी दिलेले पैसे परत मिळण्याची शक्यता कमी आहे.	

हनुमान चालिसामध्ये दडले आहे रोग-दोष निवारणाचे रहस्य!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मातील प्रत्येक दिवस कोणत्या ना कोणत्या देवतांना समर्पित आहे, त्याचप्रमाणे मंगळवार हा हनुमानजींना समर्पित आहे. असे मानले जाते की मंगळवारी संकटमोचन पूजन केल्याने तुमचे सर्व संकट दूर होतात. यासोबतच जर तुम्ही रोग-ग्रह-दोषांपुळे त्रस्त असाल किंवा यश सतत घसरत असेल, तुमच्या प्रातीत काही अडथळे येत असतील, तर तुम्ही मंगळवारी हनुमान चालिसाचे

पठण अवश्य करा, त्याचा तुम्हाला नक्कीच फायदा होईल. तुम्हाला यश मिळेल. नशीब चमकेल. दररोज हनुमान चालिसाचे पठण केल्याने आपल्या जीवनातील सर्व दुःख आणि दुःख दूर होतात. प्रत्येक संकटातून आपण बाहेर पडतो. आपल्या शरीराला निरोगी ठेवण्याचे रहस्य देखील हनुमान चालिसामध्ये दडलेले आहे. चला तर मग जाणून घेऊया हनुमान चालिसाच्या पाठाबद्दल.

दोहा :

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

सर्वसाधारणपणे असे मानले जाते, की मांगलिक मुलीचे लग्न मांगलिक मुलाशी करावे अन्यथा वैवाहिक जीवनात अडथळे निर्माण होतात. ते खरे आहे का ? मांगलिक मुला-मुलीनींच आपसांत लग्न करावे का ?

ज्योतिषशास्त्रानुसार जन्मकुंडलीत मंगळ तीन प्रकारचा मानला जातो. १) सौम्य मंगळ, २) मध्यम मंगळ आणि ३) कडक मंगळ. असे म्हणतात की सौम्य मंगळाचा दोष कायमस्वरूपी नसतो, तर तो वयाच्या २८ व्या वर्षी संपतो. मात्र, कडक मंगळ दोष दूर करण्यासाठी श्री मंगळग्रह देवांची हवन रूपाने शांती करण्याची गरज असते आणि केवळ या लोकांना लग्नाच्या संबंधात कुंडली

जुळण्याची गरज सांगितली जाते.

ज्योतिषशास्त्रानुसार जर मुलगा मांगलिक असेल आणि मुलीला मंगळ दोष नसेल तर लग्न होऊ शकते. मात्र, त्यासाठी मुलीच्या कुंडलीत दुसऱ्या, सातव्या,

आठव्या आणि बाराव्या घरात राहू, केतू आणि शनी यांचे स्थान असले पाहिजे.

जर मुलगा किंवा मुलगी यापैकी एकाला मध्यम मंगळ असेल आणि दोघांचे वय २८ वर्षापेक्षा जास्त असेल तर त्यांचे लग्न होऊ शकते. कारण २८ वर्षांनंतर मांगलिक दोष संपतो. अशा स्थितीत विवाहापूर्वी

पंडिताच्या सल्ल्याने मांगलिक दोषाची हवन रूपाने शांती केली पाहिजे.

जर एखाद्या व्यक्तीच्या कुंडलीत मंगल दोष असेल आणि कुंडलीत शनी, गुरू, राहू किंवा केतू समोर बसले असतील तर मांगलिक दोष आपोआप संपतो आणि मंगळ दोष नसणाऱ्यांशी लग्न होऊ शकते.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हनुमानजींच्या जन्मदिनी त्यांची योग्य पूजा करून आणि त्यांच्या मंत्रांचा जप केल्यास त्यांच्याकडून आशीर्वाद मिळतो आणि सर्व प्रकारचे त्रास दूर होतात. परंतु असे म्हटले जाते, की हनुमानजींना हाक मारण्याचा एक मंत्र आहे जो आदिवासी समाजात लोकप्रिय आहे. मान्यतेनुसार जेव्हा हा मंत्र सिद्ध होतो तेव्हा हनुमानजी दर्शन देण्यासाठी प्रत्यक्ष प्रकट होतात. भगवान हनुमानजींना अमरत्वाचे वरदान मिळाले आहे. ते अजूनही जीवंत असून हिमालयातील जंगलात राहतात, असे मानले जाते. ते भक्तांना मदत करण्यासाठी मानवी समाजात येतात. परंतु ते त्यांच्यासाठी अदृश्य राहतात. तथापि, एक गुप्त मंत्र आहे ज्याचा जप केल्याने हनुमानजी भक्तासमोर प्रकट होतात.

मंत्र
कालंतंतु कारेचरन्ति एनर मरिण्यु।
निर्मुक्तेर कालेत्वम अमरिण्यु॥

मंत्राचा अर्थ	
हनुमानजी, तू मला सांगत राहतो आणि तो सर्वाना सोबत घेऊन जातो. आपण सर्वजण जन्माला येतो आणि एके दिवशी आपल्याला मृत्यूला सामोरे जावे लागते. पण जेव्हा आपल्याला मोक्ष मिळतो तेव्हा आपल्याला मृत्यूची भीती वाटत नाही कारण मोक्ष मिळाल्याने आपण अमर होतो.	

काळ पुढे सरकत राहतो आणि तो सर्वाना सोबत घेऊन जातो. आपण सर्वजण जन्माला येतो आणि एके दिवशी आपल्याला मृत्यूला सामोरे जावे लागते. पण जेव्हा आपल्याला मोक्ष मिळतो तेव्हा आपल्याला मृत्यूची भीती वाटत नाही कारण मोक्ष मिळाल्याने आपण अमर होतो.

मुक्तीच्या वेळी आपण मृत्यूपासून मुक्त होतो आणि अमर होतो.

हनुमानजी हे कलियुगातील सहज प्रसन्न होणारे देव आहेत. केवळ स्मरण केल्याने ते आशीर्वाद देतात. प्रथम वरील मंत्रांना सिद्ध करावे लागेल. मंगळवारी, जयंतीच्या दिवशी, कोणत्याही हनुमान मंदिरात पूजा करा आणि नैवेद्य दाखवा. घरी हनुमानजींचे चित्र लाल कापडावर ठेवून त्यांची पूजा करा. पूजेदरम्यान चंदन, सिंदूर, अक्षता, कणेर, जास्वंद किंवा गुलाबाच्या फुलांचा वापर करा. नैवद्यात मालपुआ, बेसनाचे लाडू, गोड बुंदी किंवा इमरती इत्यादी घ्या, नंतर आरती करा, संकल्प करा आणि तुमच्या समस्थेनुसार मंत्राचा जप करा.

पूर्वेकडे तोंड करून जप करा. रुद्राक्षाची माळ घाला, ब्रह्मचर्य पाळा आणि लाल वस्त्र घाला. तुमच्या क्षमतेनुसार जप करा आणि उपलब्ध साधनांचा वापर करून एक माळ हवन करा, मंत्राची सिद्धी होईल. यानंतर काम पूर्ण होईपर्यंत दररोज एक जपमाळ करा,

तुम्हरो मंत्र बिभीषन माना।

लंकेत्स्वर भए सब जग जाना॥

जुग सहस्र जोजन पर भानू।

लील्यो ताहि मधुर फल जानू॥

प्रभु मुद्रिका मेलि मुख माहीं।

जलधि लाँछि गये अचरज नाहीं॥

दुर्गम काज जगत के जेते।

सुगम अग्रुह तुम्हरे तेते॥

राम दुआरे तुम रखवारे।

होन न आजा बिनु पैसेरे॥

सब सुख लहै तुम्हारी सरना।

तुम रक्षक काहू को डर ना।

आपन तेज सहारो आपै।

नारद सारद सहित अहीसा॥

जम कुबेर दिगपाल जहाँ ते।

कबि कोबिद कहि सके कहाँ ते॥

तुम उपकार सुग्रीवहि कीन्ह।

राम मिलाय राज पद दिन्ह॥

संकट तें हनुमान छुड़ावै।

मन क्रम बचन ध्यान जो लावै॥

सब पर राम तपस्वी राजा।

तिन के काज सकल तुम साजा।

और मनोरथ जो कोई लावै।

सोइ अमित जीवन फल पावै॥

चारों जुग परताप तुम्हारा।

है परसिद्ध जगत उजियारा॥

सुख संत के तुम रखवारे।

असुर निकंदन राम दलारे॥

अष्ट सिद्धि नै निधि के दाता।

अस बर दीन जानकी माता॥

राम रसायन तुम्हारे दासा॥

सदा रहो रघुपति के पास॥

तुम्हरे भजन राम को पावै।

जनम-जनम के दुख बिसरावै॥

अनकाल रघुबर पुर जाई।

जहाँ जन्म हरि-भक्त कहाई॥

और देवता चित्त न धरई।

हनुमत सेइ सब सुख करई॥

संकट कटै मिटै सब पीरा॥

जो सुमिरै हनुमत बलबीरा॥

जै जै जै हनुमान गोसाईं।

कृपा करहु गुरद्वेज की नाई॥

जो सत बार पाठ कर कोई।

छूटहि बंदि महा सुख होई॥

जो यह पढ़ै हनुमान चालीसा।

होय सिद्धि साक्षी गौरीसा॥

तुलसीदास सदा हरि चेरा।

कीजै नाथ हृदय मह डेरा॥

दोहा :

पवनतनय संकट हरन,

मंगल मूर्ति रूप।

राम लखन सीता सहित,

हृदय बसहु सुर भूप॥

जगपती, गुणपती, गणपती

अफगाणिस्तानमधील महाविनायकांची मूर्ती
अझरबैजानमधून पूर्वकडे निघालो की इराण ओलांडून आपण अफगाणिस्तानमध्ये येतो. अफगाणिस्तानमध्ये गणपती बाप्पांच्या तीन संगमरवरी मूर्ती मिळाल्या आहेत. सकर दरा (जुने नाव - शंकर धारा) येथील मूर्ती दोन बुटकल्या यक्षांच्या डोक्यावर हात ठेवून उभी आहे. गांदेझ येथील मूर्ती महाविनायकाची होती. ही मूर्ती खिगल नावाच्या राजाने करवून घेतली होती. महाविनायकांची मूर्ती काबूलच्या संग्रहालयात होती. परंतु १९८० नंतर आलेल्या तालिबानी राजवटीत या संग्रहालयाची नासधूस केली गेली. त्यानंतर या मूर्तींचा ठावठिकाण कळला नाही.

रावळपिंडीचे श्रीगणेश मंदिर

अफगाणिस्तानमधून आणखी पूर्वेला पाकिस्तानमध्ये आलो की येथे अक्षरशः शेकडो हिंदू, बौध्द, जैन व शीख मंदिरे पाहायला मिळतात. श्रीकृष्ण मंदिर, श्रीराम मंदिर, शिव मंदिर, दुर्गा मंदिर, गुरुद्वारा, स्तूप, विहार यांची गणती नाही. पण सर्वच मंदिरांची आबाळ झाली आहे. स्वातंत्र्यानंतर कित्येक मंदिरे बंद आहेत. कितीतरी मंदिरांची पडझड झाली आहे. मंदिरांच्या भिंतींवर झाडे-वेली चढल्या आहेत. अशाच अवस्थेतील एक मंदिर आहे रावळपिंडीचे श्रीगणेश मंदिर.

मध्य आशियात श्रीगणेशांचे दर्शन

पाकिस्तानमधून उत्तरेला काश्मीरच्या पलीकडून आपण मध्य आशियात पोहोचतो. येथेसुध्दा आपल्याला श्रीगणेशांचे दर्शन होते. तिबेट, खोतान, शिनझियांग, तुर्कान, चीनमधील दुनुह्‌आंग गुंफा आणि मंगोलिया या सर्व ठिकाणी ५ व्या शतकापासून गणेशमूर्ती तसेच चित्र दिसतात. खोतान व मंगोलियामध्ये आधीच भगवान शिव यांचे उपासक होते. त्यामुळे शिवपुत्र श्रीगणेशांचे या ठिकाणी स्वागतच झाले. चीनमध्ये मात्र श्रीगणेश आणि भगवान शिव हे बौध्द धर्माबरोबर आलेले दिसतात.

चीनमधील श्रीगणेश

चीनमध्ये दुनुह्‌आंग येथे जवळजवळ ५०० गुंफा आहेत. यामधून भगवान गौतम बुद्धांची अतिशय सुंदर चित्र व शिल्प आहेत. यामध्ये दिसणारे श्रीगणेशांचे एक चित्र.

जागतिक दस्तऐवजात श्रीगणेश ग्रंथाचा समावेश

अठराव्या शतकात या ग्रंथाच्या संचाचा मंगोलियन भाषेत अनुवाद केला गेला. मोंगोल ‘तांजूर’मध्ये २२६ ग्रंथ आहेत. प्रत्येक ग्रंथ चंदनाच्या लाकडी पड्ड्यांमध्ये बांधला आहे. चिनी जाड कागदावर सुंदर अक्षरात बौध्द साहित्य लिहिले आहे आणि पानापानावर सुरेख

चित्रे आहेत. मंगोल तांजूरला युनेस्कोने ‘जागतिक दस्तऐवज’ म्हणून मान्यता दिली आहे. या जागतिक दस्तऐवजात १४ ग्रंथ केवळ गणपती बाप्पांविषयी आहेत.

जपानमधील श्रीगणेशांची रूपे

चीनमधून श्रीगणेश जपानमध्ये पोहोचले आणि चीनपेक्षा जपानमध्ये अधिक लोकप्रिय झाले. जपानमध्ये विनायक-तेन आणि कांगी-तेन अशी श्रीगणेशांची दोन रूपे दिसतात. सातव्या-आठव्या शतकात जपानमध्ये आलेल्या गणपती बाप्पांची पूजा आजही केली जाते. ही देवता सुख देणारी आहे. तिला ‘अवलोकितेश्वर’ असे म्हटले जाते. अवलोकितेश्वर हे सर्वांचे हित करणारे, संकटात मदत करणारे बौध्द देव. आणखी एक विशेष असे की कांगीतेनला चक्र ठळलेल्या मोदकाचा नैवेद्य दाखविला जातो. येथे नेपाळ, बांगलादेश आणि श्रीलंका या सखऱ्या शेजाऱ्यांकडे गणपती बाप्पांच्या सुरेख मूर्ती व मंदिरे आहेत. नेपाळ व श्रीलंका येथे श्रीगणेश आजही पूजले जातात. नेपाळ व तिबेटमध्ये बौध्दांच्या तांत्रिक मार्गातील श्रीगणेशही दिसतात.

आग्नेय देशांमध्ये श्रीगणेशांचे मंदिर

आग्नेय देशांमध्ये म्यानमार, थायलंड, कंबोडिया, मलेशिया, इंडोनेशिया, लाओस आणि व्हिएतनाम या देशांचा समावेश होतो. या देशांमध्ये इ.स. पहिल्या शतकाच्या दरम्यान हिंदू पोहोचले होते. त्यांच्याबरोबर हिंदू धर्म, ग्रंथ व देवताही पोहोचल्या होत्या. काही शतकांनंतर येथे बौध्द धर्माचे आगमन झाले. या सर्व ठिकाणी भगवान विष्णू, शिव आणि बुध्द यांची अगदी सरमिळवळ झालेली दिसते. या सर्वांबरोबर गणपती बाप्पाही दिसतात. येथे गणपती बाप्पांच्या भरपूर मूर्ती पाहावयास मिळतात. त्यामुळे दगाडाच्या आणि धातूच्यासुध्दा आहेत.

सर्वांचे लाडके देव श्रीगणेश
देशोदेशी गणपती बाप्पांची प्रतिमा ‘सुखकर्ता, दुःखहर्ता’ अशीच आहे. त्यामुळे विशेष करून लांबचा प्रवास करणाऱ्या व्यापाऱ्यांना ते रक्षण करणारे म्हणून जवळचे आहेत. ते बुध्दिदाता आहेत, म्हणून देशोदेशीच्या विद्यार्थ्यांचे लाडके आहेत. कलांचे देव आहेत, तंत्राचे देव आहेत, विद्येचे देव आहेत. त्यामुळे ते कलाकारांचे, वैज्ञानिकांचे, तंत्रज्ञांचे, लेखकांचे आवडते आहेत.

(वरील माहिती विविध धर्मग्रंथांतून व धार्मिक साहित्यातून संकलीत केली आहे.)